

La plaça de Ferran el Catòlic

169

EL REI FERRAN I EL SETGE DE LA FORÇA

La plaça de Ferran el Catòlic és situada a la zona d'eixample de la ciutat, i es troba vorejada pels carrers d'en Joan Maragall, J.B. la Salle i Francesc de Ciurana, i té la característica inusual que no té cap construcció que li sigui pròpia. Això és degut al fet —com a d'altres places de Girona, com la de Sibil·la de Fortià o la de Joana de Jugan— interessà en un moment determinat donar-li nom sense considerar, com passa en aquest cas, que les cases que l'envolten pertanyen als carrers que la limiten.

Amb tot, i a diferència dels altres dos casos esmentats, aquesta plaça té com a mínim uns espais enjardinats que li confereixen una personalitat inconfusible i que fins a cert punt en justifiquen el bateig. Altrament, el que crida més l'atenció és l'especial ordenació del seu trànsit, completat per uns semàfors orientatius el 1974, i que configura un sector gairebé laberíntic.

Els tres grups de jardins compen amb una extensió de gespa de quasi mil metres quadrats i són limitats per cent metres lineals d'arbust. Tanmateix, hi ha plantades diverses menes d'arbres de poca alçada, d'entre les quals caldria destacar un conjunt de pruners, i uns grups de flors de distintes varietats.

En el ple de l'Ajuntament de data sis d'octubre de l'any 1967 es decidí —a proposta de la Comissió Informativa de Governació i Assistència Social— retolar aquesta plaça «con el nombre de Plaza de Fernando el Católico, como homenaje al gran monarca de Aragón y Cataluña que, con su esposa doña Isabel de Castilla, fueron los forjadores de la unidad de España, y en atención a la vinculación histórica, estrechísima, que con la ciudad de Gerona tuvo durante su visita el Rey don Fernando el Católico».

La data del ple en el qual s'acordà el nom d'aquesta plaça —un sis d'octubre— així com el contingut de l'acord en el qual es fa referència expressa a una pretesa unificació d'Espanya fa pensar o bé en una casual coincidència en les dates, o bé en un acord perfectament planejat i carregat de simbolisme i efecte polític. A remarcar que enguany s'ha celebrat el cinquantenari dels famosos fets d'octubre del 1934.

Pel que fa al rei Ferran II de Catalunya-Aragó, anomenat també el Catòlic (Sos, Aragó, 1452-Madrigalejo, Castella, 1516), esmentem que és conegut sobretot per haver promulgat la famosa sentència arbitral de Guadalupe per la qual abolia

els mals usos i donava la llibertat als remences i pel fet que durant el seu regnat hom empenia la descoberta d'Amèrica. Menys important sembla la seva participació en la introducció de la Inquisició i en l'expulsió del jueus de tot el país.

La seva vinculació a la ciutat de Girona ve donada pel fet que en el context de la guerra civil catalana l'infant Ferran es veié obligat a restar dins els murs de la Força gironina acompanyat de la seva mare la reina Joana Enrí-

quez, mentre l'exèrcit del Príncipat hi posava setge. Els assetjats no reeixiren a conquerir la ciutat, i d'aleshores nasqué una llegenda que atorgava als gironins un paper protagonista en la defensa de l'infant quan en realitat aquest es deslliurà dels atacants més per la fortalesa dels murs de la Força vella que no pas per l'inexistent suport del poble gironí.

Santiago Sobrequès i Vidal, al llibre *El Setge de la Força de Girona en 1462* demostra a bas-

tament la inconsistència del mite de la defensa per la ciutat de l'infant Ferran i destaca que «amb l'alliberament novel·lesc de la reina i el seu fill (una dona i un infant), el setge oferia àmplies perspectives, un cop transcorregut el temps suficient per embolcallar la realitat amb la boira dels anys, per ésser presentat com el resultat de l'heroisme i la fidelitat dels gironins coetanis».

Ramon Alberch i Fugueras

MERCAT DE LA DEVESA

Fernando Puig, 19 - GIRONA

DIUMENGE, 2 DE DESEMBRE
A LES 12 DEL MIGDIA

GRAN INAUGURACIÓ I FESTA POPULAR

2.850.000,-

CONDICIONS DE PAGAMENT

a) Mínima entrada i terminis a convenir
b) Resta préstec oficial al 8% i 11% amb les següents quotes:
—21.808.- ptes. mensuals durant els 4 següents.
—25.283.- ptes. mensuals durant els 8 anys restants.

PROTECCIÓ OFICIAL - CLAUS A LA MÀ

EUGESA

CONSTRUCTORA INMOBILIÀRIA

c/. Major, 182 - Tel. 23 55 61 SALT (Girona)